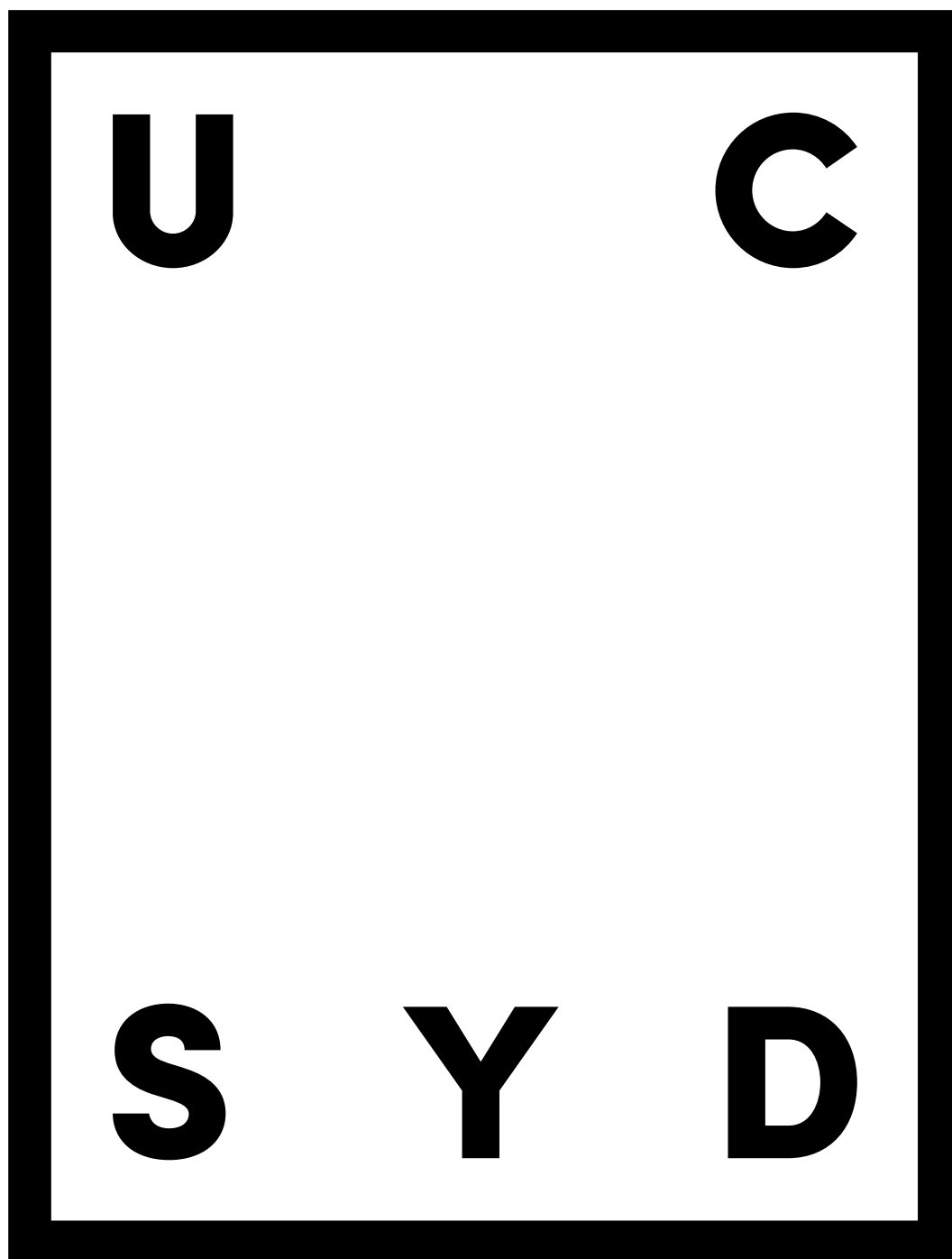

Semesterbeskrivelse

2.semester 17 C+D

2. semester

Indhold

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse	4
1.1. Semester opbygning	4
2. Tema	6
3. Fagområder og fag	7
4. Studieaktiviteter	8
4.1. Studieaktivitetsmodellen	8
4.2. Obligatoriske studieaktiviteter	8
5. Mål for læringsudbytte	10
6. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den teoretiske del af uddannelsen	11
6.1.2 Forskningsmetodologi og videnskabsteori	15
6.1.3 Klinisk simulation og færdighedstræning	16
6.1.4 Anatomi og fysiologi	19
6.1.6 Ernæringslære og diætetik	21
6.1.7 Farmakologi	23
6.1.9 Studievejledning	27
6.1. Tværprofessionelt forløb	27
7. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den kliniske del af uddannelsen	29
7.1. Klinisk uddannelse	29
7.2 Undervisnings og arbejdsformer i den kliniske undervisning	30
7.3 Deltagelses- og mødepligt samt studieaktivitet	31
7.4 Indhold i de kliniske studier	31
7.5 Obligatoriske studieaktiviteter i den kliniske undervisning	32
8 Evaluering af semesteret	35
9 Prøve	36
10 Internationale tiltag	38

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse

Undervisningen på 2. semester består af to lige lange perioder, i henholdsvis teori og klinik.

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at opfylde uddannelsens kerneopgave. Uddannelsens kerneopgave er at uddanne sygeplejerskestuderende i et gensidigt udfordrende og inspirerende læringsmiljø til sublim, dynamisk og nuanceret sygeplejefaglig professionsudøvelse. Desuden arbejder underviserne med forpligtende strategiske indsatser i forhold til feedback og akademisk IT.

Opmærksomhedspunkter:

- Underviserne arbejder med forpligtende strategiske indsatser i forhold til feedback og akademisk IT.

Studiestart er i uge 6 og med studieskift i uge 15. Både det kliniske og teoretiske forløb vil have en varighed af 9 uger. Et semester vil have en samlet varighed på ca 20 uger, incl. prøveuger. Prøveugerne afvikles i uge 25 og 26.

1.1. Semester opbygning

#Teori 15 ECTS, valgfrit element = uge 6-14	Klinik 15 ECTS, valgfrit element = uge 15- 24
#Klinik 15 ECTS, valgfrit element = uge 6-14	Teori 15 ECTS valgfrit element = uge 15-24

2.semester indledes enten med teori eller klinik

2. Tema

Klinisk beslutningstagen i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb

Temaet retter sig mod klinisk beslutningstagen inden for sygeplejerskens virksomhedsområde i samspil med patienten/borgeren og pårørende på baggrund af praksis-, udviklings-, og forskningsbaseret viden.

Fokus er at opnå viden om og færdigheder i at opstille mål, intervenere, evaluere og justere interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.

3. Fagområder og fag

Fagområder	Teori ECTS-point	Klinik ECTS-point	Teoretiske valgfrie ECTS-point
Sundhedsvidenskabelige fagområde Sygepleje Sygdomslære Ergonomi Ernæringslære og diætetik Farmakologi Forskningsmetodologi/videnskabsteori	1	7 2 1 1 1	4 2 2 2
Naturvidenskabelige fagområde – Anatomifysiologi – Mikrobiologi	4	1 1	
Humanvidenskabelige fagområde – Filosofi/religion og etik		1	
Samlet	5	15	10

4. Studieaktiviteter

Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt 2. semesters eksterne prøve. Det forudsætter dog, at nedenstående obligatoriske studieaktiviteter er gennemført, ellers mister man et prøfeforsøg.

4.1. Studieaktivitetsmodellen

Beskriver arbejdsformer og opgaver. Herunder den studerendes arbejdsbelastning.

4.2. Obligatoriske studieaktiviteter

Deltagelse i klinisk simulation og færdighedstræning 1	Alle læringsudbytteerne for 2. semester indfanges i forbindelse med klinisk simulation og færdighedstræning 1
Deltagelse i klinisk simulation og færdighedstræning 2	Alle læringsudbytteerne for 2. semester indfanges i forbindelse med klinisk simulation og færdighedstræning 2
Skriftlig og mundtlig videndeling i forbindelse med PBL-forløbet i rehabilitering. Materialet skal uploades på Its Learning.	Alle læringsudbytteerne for 2. semester kan indfanges i forbindelse med PBL-forløbet
Skriftlig og mundtlig videndeling i forbindelse med PBL-forløbet i palliation. Materialet skal uploades på Its Learning.	Alle læringsudbytteerne for 2. semester kan indfanges i forbindelse med PBL-forløbet
Udarbejdelse af skriftligt materiale i klinikken, hvor fokus er på elementer af stabile pleje/behandlingsforløb. Materialet skal uploades i praktikportalen	Alle læringsudbytteerne for 2. semester kan indfanges i forbindelse med den kliniske uddannelse
Udarbejdelse af skriftligt materiale i klinikken, hvor fokus er på elementer af komplekse pleje/behandlingsforløb. Materialet skal uploades i praktikportalen.	Alle læringsudbytteerne for 2. semester kan indfanges i forbindelse med den kliniske uddannelse

5. Mål for læringsudbytte

I dette afsnit beskrives mål for læringsudbytte samt studieaktiviteter der muliggør målopfyldelse

Læringsudbytter for viden

Den studerende

- 1) har viden om og kan beskrive menneskets anatomi, fysiologi og patofysiologi samt har viden om farmakologi relateret til patienter og borgere i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb
- 2) har viden om og kan beskrive videnformer til systematisk at opstille mål, kommunikere, intervjue, evaluere og justere sygepleje til patienter og borgere i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb
- 3) har viden om og kan beskrive viden om individuelle og etiske forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge
- 4) kan forstå og beskrive viden om målrettede kommunikative interventioner med involvering af patient og borger og pårørende med respekt for forskellighed
- 5) har viden om og kan beskrive klinisk beslutningstagen ud fra praksis-, udviklings- og forskningsviden i patientens/borgerens hjem
- 6) har viden om sygeplejerskens virksomhedsområde og etiske ansvar
- 7) har viden om sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder relateret til individniveau
- 8) har viden om forebyggelse, sundhedsfremme, rehabilitering og palliation
- 9) har viden om professionens anvendelse af teknologi i pleje og behandling
- 10) har viden om, kan forstå borgerens og patientens mål og kan indgå i tværprofessionelt samarbejde
- 13) har viden om den kommunikative betydning i forhold til dialog og relationskabelse

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende

- 1) kan anvende klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden i samspil med patient og borger til systematisk at observere, vurdere, prioritere, evaluere og justere sygepleje på individniveau
- 2) kan anvende sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb
- 3) kan forklare medicin håndtering
- 5) kan anvende elementer af vejledning af patient og borger
- 6) har indsigt i etisk kodeks for sygepleje
- 7) kan anvende situationsbestemt kommunikation, vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i en professionsfaglig tværprofessionel praksis
- 8) kan anvende tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i klinisk beslutningstagen i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb
- 9) kan anvende teknologier i planlægning og udførelse af pleje og omsorg og behandling
- 11) kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til semesterets tema

Læringsudbytter for kompetencer

Den studerende

- 11) påtage sig anvendelse af professionsrelevant teknologi, herunder informations- og kommunikationsteknologi i den relevante kontekst
- 12) håndtere kvalitetssikring og kvalitetsudvikling i relation til klinisk beslutningstagen
- 14) udvise ansvarlighed ud fra en forståelse for og identifikation af egne læreprocesser og udviklingsbehov

6. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den teoretiske del af uddannelsen

I dette afsnit beskrives studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den teoretiske del af uddannelsen.

Den teoretiske del af uddannelsen er opdelt i to læringsområder:

1. Rehabiliterende sygepleje
2. Palliativ sygepleje

Den præcise placering af fagene og studieaktiviteter kan tilgås via UC SYDs skemavisningssystem. Hvert læringsområde afsluttes med obligatoriske studieaktiviteter, se punkt 4. Studieaktiviteter.

Litteratur der er markeret med * er baseret på nyere videnskabelig forskning inden for de seneste 5 år.

6.1 Det valgfrie element

På 2. semester skal den studerende gennemføre 10 ECTS valgfrie uddannelseselementer.

Indenfor læringsområderne, rehabiliterende sygepleje og palliativ sygepleje, giver det valgfrie uddannelseselement den studerende mulighed for at fordybe sig i innovation, teknologi og simulation. Dette er særligt gældende under PBL-forløbene. Det valgfrie element inkluderes således i alle semesterets fagområder. Herved kan den studerende via det valgfrie element skærpe og udvide sin faglige profil.

SYGEPLEJE 4 ECTS

Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation

LEKT	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
3 lektioner	Sygepleje 0 Introduktion til temaet: Rehabiliterende sygepleje.	Har læst pensum og besvaret studie-spørgsmål Dialogbaseret holdundervisning, hvor studerende præsenterer dele af pensum	Maribo T og Handberg C. Rehabilitering Kapitel 13. I: Sygeplejebogen 1 5 udgave Hjortsø M og Malling C (red) Gads Forlag 5 udgave 2017 Angel S. Mennesket med behov for rehabilitering. Kapitel 4 og Kirkevold M. Sygeplejerskens roller og funktioner i rehabiliteringsprocessen Kapitel 8. I: Rehabiliterende sygepleje Angel S, Aadal L (red) Munksgaard 2014.
2 lektioner	Sygepleje 1A Introduktion til kvalitetsudvikling i relation til klinisk beslutningstagning.	Har læst pensum og besvaret studie-spørgsmål Dialogbaseret holdundervisning, hvor studerende præsenterer dele af pensum	Mainz J. Kvalitetsudviklingsprocessen Kapitel 3 Munksgaard ME. Kvalitetsudvikling i patientforløb Kapitel 5 Pedersen I m.fl. Patientsikkerhed og kvalitetsudvikling Kapitel 6 I: Esta Larsen í Djónastovu & Kim Walther Jacobsen (red) Kvalitetsudvikling og dokumentation i sundhedsvæsenet Dansk Sygeplejeråd og Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 2016.
2 lektioner	Sygepleje 1 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til søvn og hvile.	Har læst pensum. Dialogbaseret holdundervisning	Bachmann, M., 2017. Søvn og Hvile. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 185 – 205.*
2 lektioner	Sygepleje 2 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til kvalme og obstipation.	Har læst pensum Dialogbaseret holdundervisning	Bergstrøm, G., 2017. Defækation I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 123-141.* Espersen, BT., 2017. Kvalme og opkastning. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 107-121.* Center for kliniske retningslinjer, 2012. <i>Vurdering af risiko for obstipation hos voksne indlagte patienter</i> [online] Tilgængeligt på: http://www.kliniskeretningslinjer.dk/media/344602/obstipation_hos_voksne_indlagte_patienter.pdf [Lokaliseret d. 1. december 2016].
4 lektioner	Sygepleje 3 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til feber.	En kombination af teoretisk undervisning og færdighedstræning.	Maglekær, K. M., 2017. Temperaturregulering. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 207-224.*

	Kliniske færdigheder i måling af temperatur.	Medbring dit eget termometer og noget koldt og varmt at drikke. Valgfrit element: teknologi	Center for kliniske retningslinjer, 2016. Non-invasiv temperaturmåling hos voksne indlagte patienter [online] Tilgængeligt på: http://cfkr.dk/media/352048/Non-invasiv%20temperaturmåling%20hos%20voksne%20indlagte%20patienter.pdf [Lokaliseret d. 7. december 2016].
3 lektioner	Sygepleje 4 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til smerter.	Har læst pensum. Dialogbaseret holdundervisning med integreret smerteforsøg. Valgfrit element: teknologi	Skytt, A., 2017. Smerter. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 225-250.*
2 lektioner	Sygepleje 4A Introduktion til temaet: Palliativ sygepleje.	Har læst pensum Dialogbaseret holdundervisning	Spile, M., 2017. Sygepleje til patienter med palliative behov I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 3. Kompleks Sygepleje</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.305-320.*
3 lektioner	Sygepleje 5 Lidelsesbegrebet i relation til sygdom og forestående død ud fra Katie Eriksson.		Eriksson, Katie, 1995, <i>Det lidende menneske</i> , 1. udgave, Munksgaard. Rydahl Hansen, Susan, 2001, Patienters oplevede lidelse – perspektiver i forhold til uhelbredeligt kræftsyge patienter. I: <i>Vård i Norden</i> . Publikation nr. 59, vol. 21. Side 30 – 34.
3 lektioner	Sygepleje 6 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til forestående død.	Har læst pensum. Dialogbaseret holdundervisning med en times besøg af bedemand.	Spile, M., 2017. Sygepleje til patienter med palliative behov I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 3. Kompleks Sygepleje</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.305-320.* Ilkjær, I., 2017. Døden. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 305-323.*
1 lektion	Sygepleje 7 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til håb.	Har læst pensum. Dialogbaseret holdundervisning.	Mathar, H., 2017. Lidelse, Håbløshed og Håb. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 1. Profession og Patient</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 133-148.*
2 lektioner	Sygepleje 8 Sygeplejefaglige problemstillinger i relation til mestring.	Har læst pensum. Dialogbaseret holdundervisning. Gruppearbejde	Støier, L., 2017. At Blive Syg – Reaktionen og Mestring. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 1. Profession og Patient</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 115-132*

6.1.2 Forskningsmetodologi og videnskabsteori

FORSKNINGSMETODOLOGI OG VIDENSKABSTEORI

1 ECTS

Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
3 lektioner	<p>Forskningsmetodologi 1 Kvantitative undersøgelses formål og metoder. Undersøgelses population, stikprøver Eksperimentelle og Non-eksperimentelle undersøgelses design Effektmåling og Outcome Måleinstrumenter , - Validitet og reliabilitet.</p>	<p>Med udgangspunkt i pensum og i forskningsartikler vil der være oplæg dels fra underviser dels fra studerende</p>	<p>Bilhult A, Gunnarson R. Kvantitative undersøgelsesdesign og stikprøver Kapitel 5. I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination Henricson M (red)</p> <p>Bilhult A, Gunnarson R. Spørgeskemaundersøgelser Kapitel 7. I: I Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination Henricson M (red)</p> <p>Gunnarson R, Bilhult A. Måleinstrumenter og Diagnostiske test kapitel 8. I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination Henricson M (red)</p> <p>Bilhult A, Gunnarson R. Frafaldsanalyse og beskrivende statistik Kapitel 17. I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination Henricson M (red).</p> <p>Forskningsartikel lægges på BB før undervisning</p>
4 lektioner	<p>Forskningsmetodologi 2 Analyse og præsentation af kvantitative data ud fra forskningsartikel</p>	<p>Øvelse i tilrettelæggelse af kvantitativ undersøgelse</p> <p>Øvelse i præsentation af kvantitative data</p> <p>Studerendes præsentationer</p>	<p>Bilhult A, Gunnarson R. Analytisk statistik Kapitel 18. I: Videnskabelig teori og metode. Fra ide til eksamination Henricson M (red).</p> <p>Habicht, A. Medicinsk Statistik, Munksgaard 2016. Kap. 1 Hvorfor er Statistik vigtigt side 14-17 Kap. 2 Statistisk Præcision og korrekthed side 18 Kap. 3 Eksempel side 19-24</p>

			Kap.4 Grafisk fremstilling side 26-30 Kap. 5 Måleskalaer side 31-33 Kap. 6 Deskriptiv statistik side 34-39 (findes i scanningsdepot)
4 lektioner	Forskningsmetodologi 3 Kvalitetsudvikling Centrale begreber indenfor kvalitetsudvikling Forskelle og ligheder mellem kvalitetsudvikling og forskning	Studerendes oplæg ud fra pensum. Eksempler på kvalitetsprojekter og -data oplæg fra underviser.	Mainz J. <i>Basal Kvalitetsudvikling</i> Munksgaard 2017: Kap.1 Kvalitet på dagsordenen, Kap. 3 Kvalitetsbegrebet og Kap. 4 Patientforløb. Link til kvalitetsdata lægges på BB før undervisningen.
3 lektioner	Forskningsmetodologi 4 Gennemgang af søgestrategi og diverse danske databaser.	Informationskompetence Søge og anvende praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden i relation til sygepleje-praksis. Valgfrit element: teknologi	Medbring PC til informationssøgning.

6.1.3 Klinisk simulation og færdighedstræning

KLINISK SIMULATION OG FÆRDIGHEDSTRÆNING (der skal bæres uniform)			
Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation			
LEKT	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
Tema 1	Rehabiliterende sygepleje		
1 lektion	Klinisk simulation og færdighedstræning 1 Klinisk beslutningstagen, vejledning,	Simulation Aktiv studenterdeltagelse via dialog- og simulationsbaseret undervisning, herunder: Briefing Simulation Debriefing:	Orienteret sig i Refleksionsmodel til debriefing Modellen findes via Its learning. Villadsen, D. B. 2015 "Væske og ernæring" I: Maglekær, K.M. og Veje, P. L. (red.). <i>Sygeplejebogen 5, Procedurer og teknikker</i> . København: Gads forlag. Side 191-197 og side

	ernæring, farmakologi og omsorgsfuld kommunikation. Scenarie: 72 årig kvinde er indlagt på ortopedkirurgisk afdeling efter fald i hjemmet. Patienten har kvalme og har ikke haft afføring i to dage.	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelsesfasen: (5 minutter) • Analysefasen: (15 minutter) • Anvendelsesfasen: (5 minutter) • Minutter <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p>	215 – 221.*
1 lektion	Klinisk simulation og færdighedstræning 1 Kropsanalyse, kost- og væskeregistrering, screening for ernæringsmæssig risiko.	Færdighedstræning (1) Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element	Læs følgende litteratur fra Ernæringslære 3: Nielsen, Mette Elisabeth, 2015. Screening for ernæringsmæssig risiko. I: Kia Halschou-Jensen(red.) Ernæring. Hånden på hjertet. 1. udgave, Munksgaard, København, s. 163-173.* Beck, Anne Marie og Borre, Mette, 2015. Kostformer. I: Kia Halschou -Jensen (red.) Ernæring. Hånden på hjertet. 1. udgave, Munksgaard, København, s. 175-194.*
1 lektion	Klinisk simulation og færdighedstræning 1 Observation af iv-adgang	Færdighedstræning Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element	Christensen, M. og Kristoffersen, K. 2005, Anlæggelse og pleje af perifere venekatetre. I: <i>Tidsskrift for sygeplejersker</i> , nr. 4. Maglekær, K.M. og Veje, P. L. 2015. <i>Sygeplejebogen 5, Procedurer og teknikker</i> . København: Gads forlag. Side 179–190 og side 215 – 221.* Odgaard, E., 2017. Væskebehandling. I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 2. Grundlæggende behov</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag. Side 89-105.*
1 lektion	Klinisk simulation og færdighedstræning 1 Sygepleje ifm. defækation og vandladning.	Færdighedstræning (1) Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element	Læs litteraturen opgivet under sygepleje 2
Tema 2	Palliativ sygepleje		

1 lektion	<p>Klinisk simulation og færdighedstræning 2</p> <p>Klinisk beslutningstagen i forbindelse med smerter, kvalme og opkast. Omsorgsfuld kommunikation i forhold til håb, håbløshed og mestring.</p> <p>Senarie: 72 årig kvinde er indlagt på ortopedkirurgisk afdeling efter fald i hjemmet. Patienten har smerter, kvalme og opkastning efter operation for collium femoris fraktur.</p>	<p>Simulation (Tema 2: palliation)</p> <p>Aktiv studenterdeltagelse via dialog og simulationsbaseret undervisning, herunder: Briefing Simulation Debriefing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelsesfasen: (5 minutter) • Analysefasen: (15 minutter) • Anvendelsesfasen: (5 minutter) <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p>	<p>Læs relevant litteratur fra pensumlisten</p> <p>Orienteret sig i Refleksionsmodellen til debriefing</p> <p>Modellen findes via Its learning.</p> <p>ICN' s Ethiske Kodeks for Sygeplejersker. Oversat og udgivet af Dansk Sygeplejeråd København 2001</p>
1 lektion	<p>Klinisk simulation og færdighedstræning 2</p> <p>Medicinhåndtering</p>	<p>Færdighedstræning (2)</p> <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p>	Farmakologi
1 lektion	<p>Klinisk simulation og færdighedstræning 2</p> <p>Istandgørelse af og omsorg for den døde samt omsorg for pårørende.</p>	<p>Færdighedstræning</p> <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p>	Læs litteraturen opgivet under sygepleje 6.
1 lektion	<p>Klinisk simulation og færdighedstræning 2</p> <p>Mundtlig redegørelse for et udvalgt organ og</p>	<p>Færdighedstræning (2)</p> <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p>	

udvalgte patofysiologiske begreber.		
-------------------------------------	--	--

6.1.4 Anatomi og fysiologi

ANATOMI OG FYSIOLOGI 4 ECTS			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
3 lektioner	A/F 2 Kønsorganer og forplantning.	Dialogbaseret holdforelæsning, samt selvstændigt arbejde. (1+2+3)	Nielsen, O..F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Side 447 – 483.
4 lektioner	A/F 1 Øjets anatomi og fysiologi. Ørets anatomi og fysiologi, ligevægtssans	Har læst pensum. Dialogbaseret forelæsning, samt selvstændigt arbejde med emnet ud fra en udarbejdet guide. (1+2+3)	Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i> . 1. udgave., Munksgaard, København Side 287 – 297. Nielsen, Oluf og Bojsen-Møller, Mette Juel, 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i> . København, Munksgaard, 1. udgave. Side 299 – 308.
4 lektioner	A/F 3 Fordøjelsen - næringsstoffer Fordøjelsen – fra cavum oris til intestinum tenue	Dialogbaseret holdundervisning, samt selvstændigt arbejde med emnet ud fra en udarbejdet guide. (1+2+3) Har læst pensum. (3)	Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012. <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Side 173 – 195.
4 lektioner	A/F 4 Fordøjelsen - colon, rectum, portåresystemet, hepar, pancreas Stofskiftet, appetit- og temperaturregulering	Dialogbaseret holdundervisning, samt selvstændigt arbejde med emnet ud fra en udarbejdet guide. (1+2+3) Har læst pensum. (3)	Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i> . 1. udgave. Munksgaard, København. Side 195 – 208, 210-228
8 lektioner	A/F 5 Nyrer og urindannelse	Dialogbaseret holdforelæsning, samt selvstændigt arbejde	Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012, <i>Anatomi og</i>

	<p>Urinveje, kontrol af vandladning.</p> <p>Væske- og elektrolytbalance</p>	<p>med emnet ud fra en udarbejdet guide. (1+2+3) Har læst pensum. (3)</p>	<p><i>fysiologi, Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Side 229 – 242.</p> <p>Nielsen, O:F. og Bojsen-Møller, M.J., 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Side 242 – 262</p>
--	---	---	---

6.1.5 Sygdomslære – patologi

SYGDOMSLÆRE – patologi 2 ECTS			
Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
3 lektioner	<p>Sygdomslære 1</p> <p>Det naturvidenskabelige sygdomsbegreb, cellens liv og død. Inflammation og heling.</p>	<p>Dialogbaseret holdundervisning og selvstændigt arbejde ud fra studiemateriale. Oplæg, herefter selvstændigt arbejde, som efterfølgende diskuteres i klassen. (1+2+3) Har læst pensum. (3)</p>	<p>Guldager, S., 2014, <i>Basal sygdomslære</i>. Munksgaard, København, 2. udgave. Side 13 – 102.</p>
3 lektioner	<p>Sygdomslære 2</p> <p>Forstyrrelser i væskebalancen.</p>	<p>Dialogbaseret holdundervisning og selvstændigt arbejde ud fra studiemateriale. Oplæg, herefter selvstændigt arbejde, som efterfølgende diskuteres i klassen. (1+2+3) Har læst pensum. (3)</p>	<p>Guldager, S. 2014, <i>Basal sygdomslære</i>. Munksgaard, København, 2. udgave. Side 102 - 128.</p>
3 lektioner	<p>Sygdomslære 3</p> <p>Forstyrrelser i blodcirkulationen og i syre-basebalancen Tumorer</p>	<p>Dialogbaseret holdundervisning og selvstændigt arbejde ud fra studiemateriale. (1+2+3) Har læst pensum. (3)</p>	<p>Guldager, S. 2014, <i>Basal sygdomslære</i>. Munksgaard, København, 2. udgave. Side 129 – 183.</p> <p>Nielsen, Oluf og Bojsen-Møller, Mette Juel, 2012, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i>. København, Munksgaard, 1. udgave. Side 252 – 271.</p>

6.1.6 Ernæringslære og diætetik

Ernæringslære og diætetik 2 ECTS			
Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
4 lektioner	<p>Ernæringslære og diætetik 1</p> <p>Mad til raske voksne Tværprofessionelt samarbejde</p> <p>De Nordiske næringsstofanbefalinger De fødevarer baserede kostråd</p> <p>Energi</p> <p>Energigivende næringsstoffer, makronæringsstoffer</p> <p>Mikronæringsstoffer</p> <p>Væske</p> <p>Fødevarergrupper</p>	<p>Dialogbaseret holdundervisning og gruppearbejde udfra studiemateriale. (1+2+3) Har læst pensum. (3)</p>	<p>Holst, M., 2015. Introduktion. I: K. Halschou - Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave. Munksgaard. Kapitel 1. Side. 19 – 29.*</p> <p>Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. De Nordiske næringsstofanbefalinger og de fødevarer baserede kostråd. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 2. Side. 33 – 40.*</p> <p>Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. Energi. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 3. Side 41 – 48.*</p> <p>Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. Energigivende næringsstoffer, makronæringsstoffer. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 4. Side 49 – 67.*</p> <p>Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. Mikronæringsstoffer. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 5. Side. 69 – 77.*</p> <p>Bendtsen, T. V. og Iversen, M. K.F., 2015. Væske. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 6. Side 79 – 82.*</p> <p>Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. Fødevarergrupper. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i>. 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 7. Side 83 – 93.*</p>

	Danskernes kostvaner		Bendtsen, T.V. og Iversen, M.K.F., 2015. Danskernes kostvaner. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 8. Side 95 – 98.*
4 lektioner	Ernæringslære og diætetik 2 Klinisk ernæring Faste- og stressmetabolisme Underernæring Ernæring til grupper med særlige behov	Dialogbaseret holdundervisning og gruppearbejde udfra studiemateriale. (1+2+3) Har læst pensum. (3)	Beermann, T., 2015. Faste- og stressmetabolisme. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 9. Side 101 – 108.* Lauridsen, A.M., 2015. Underernæring. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 10. Side 109 – 123.* Lauridsen, A.M., 2015. Ernæring til grupper med særlige behov. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 11. Side 125 – 157.*
4 lektioner	Ernæringslære og diætetik 3 Screening for ernæringsmæssig risiko Kostformer Diæter Sondeernæring og parenteral ernæring	Dialogbaseret holdundervisning og gruppearbejde udfra studiemateriale. (1+2+3) Har læst pensum. (3)	Nielsen, M.E., 2015. Screening for ernæringsmæssig risiko. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 12. Side 163 – 173.* Beck, A.M. og Borre, M., 2015. Kostformer. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 13. Side 175 – 194.* Beck, A.M. og Borre, M., 2015. Diæter. I: K. Halschou -Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 14. Side 195 – 213.* Beck, A.M. og Borre, M., 2015. Sondeernæring og parenteral ernæring. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 15. Side 215 – 229.* Supplerende litteratur:

	Ernæring og væske til døende		Spile, M., 2017. Sygepleje til patienter med palliative behov I: M. Hjortsø og C. Malling, red., <i>Sygeplejebogen 3. Komplex Sygepleje</i> . 5. udgave. København: Gads Forlag.305-320.*
4 lektioner	Ernæringslære og di-æstetik 4 Måltidets sociale og kulturelle dimension Måltidet som pleje og behandling Måltidets æstetik	Kooperativ læring ud fra cafemetode. Arbejder i grupper med elementer af færdighedstræning og klinisk simulering. Har læst pensum Valgfrit element: teknologi, innovation og simulation	Jensen, G.S. og Martinsen, B., 2015. Måltidets sociale og kulturelle dimension. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 16. Side 233 – 249.* Jensen, G.S. og Martinsen, B., 2015. Måltidet som pleje og behandling. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København, Kapitel 17. Side 241 – 249.* Beck, M., Jensen, G.S. og Martinsen, B., 2015. Måltidets æstetik. I: K. Halschou-Jensen, red. <i>Ernæring. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave, Munksgaard, København. Kapitel 18. Side 251 – 259*

6.1.7 Farmakologi

FARMAKOLOGI 2 ECTS			
Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
4 lektioner	Farmakologi 1 Farmakokinitik og Farmakodynamik	Har læst pensum Dialogbaseret undervisning og gruppearbejde ud fra studiemateriale. Der vil blive arbejdet videre med de centrale begreber i Farmakologi 2 og 3	Olsen, I. og Hallin, S. P., 2013, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave. København: Munksgaard. Side 35-93
2 lektioner	Farmakologi 2: Laksantia	Har læst pensum Dialogbaseret undervisning	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2013. <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i> . 1. udgave. København: Munksgaard. Side 290-297

			Center for kliniske retningslinjer, 2013. Klinisk Retningslinje for medicinsk behandling af akut obstipation hos voksne patienter uden kendte tarmsygdomme. [online] Tilgængeligt på: http://cfkr.dk/media/353367/Klinisk%20retningslinje%20for%20medicinsk%20behandling%20af%20akut%20obstipation%20hos%20voksne%20patienter%20uden%20kendte%20tarmsygdomme.pdf [Lokaliseret d. 1.december 2016].*
2 lektioner	Farmakologi 3: Smertestillende håndkøbsmedicin	Har læst pensum. Dialogbaseret undervisning.	Olsen, I og Hallin, S. P. 2015. Farmakologi. Hånden på hjertet. København: Munksgaard. 2. udgave. Side 413-416 og side 425-436 *

6.1.8 Pbl-forløb

PBL-FORLØB			
Det valgfrie element indeholder: innovation, teknologi og simulation			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR/FORBEREDELSE
PBL	Klinisk beslutningstagen i rehabiliterende sygepleje		
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 1 PBL Trin 1-5</p> <p>Åbning af scenarie i rehabiliterende sygepleje</p> <p>FOKUS Udledning af sygeplejefaglige problemstillinger, sygeplejeproblemer og læringskontrakt</p>	<p>Indgåelse af samarbejdsaf-tale</p> <p>På baggrund af scenariet udledes en række sygeplejefaglige problemstillinger til videre bearbejdelse. Problemstillingerne skal kunne bearbejdes med afsæt i og inddragelse af semestrets fagområder og læringsmål. Samlet set skal alle fagområderne på semestret indgå i PBL-forløbet</p> <p>Indvalg i mindre arbejdsgrupper som samarbejder om en af de udledte problemstillinger.</p>	<p>Har læst pensum og orienteret sig i scenariet.</p> <p>Semesterplanen for 2. semester Introduktionspjece til PBL</p> <p>Henricson, M., 2012, Forskningsprocessen: problem, formål og indledning/baggrund I: M. Henricson, red., Videnskabelig teori og metode – fra ide til eksamination. København, Munksgaard. Side 55-69.*</p> <p>Strømstad, G. V., 2017, Den ernæringstruede patient I: K.</p>

		<p>Drøftelse af mulige sygepleje-problemer samt forslag til literatur der kan belyse sygepleje-problemerne</p> <p>Udarbejde læringskontrakt</p>	<p>Haase, red., <i>Sygeplejefaglige problemstillinger</i>. København, Munksgaard. Side 51-70</p>
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 2 PBL Trin 5-6</p> <p>FOKUS Præsentation og argumentation for de sygeplejefaglige problemstillinger mhp. klinisk beslutningstagen i rehabiliterende sygepleje</p>	<p>Hver gruppe præsenterer en kort skriftlig (ca. 4800 anslag) og mundtlig argumentation for den valgte sygeplejefaglige problemstilling ud fra et patientologisk, curologisk og samfundsmæssigt perspektiv med afsæt i Toulmins argumentationsmodel og den fundne litteratur.</p> <p>Hver gruppe præsenterer og lægger op til dialog om: Hvem undersøger hvad og hvorfor i forhold til problemstillingerne? Hvor langt er I nået? Hvilke udfordringer er I stødt på? Hvad er I blevet optaget af undervejs? Hvilken forskningsbaseret viden har i inddraget?</p> <p>Planlægning af videndeling – hvem og hvordan? Udarbejde feedback-kort</p>	<p>Guide til Harvard</p> <p>Rienecker, L. 2012. Den gode opgave. København: Samfundslitteratur (ny udgave i 2017)</p> <p>Birkler, J., 2005, Videnskabsteori – en grundbog. København: Munksgaard. Side 33 – 59.</p>
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 3 PBL Trin 7</p> <p>Lukning af PBL- forløb i rehabiliterende sygepleje med videndeling</p> <p>FOKUS Videndeling med feedback-grupper Evaluering</p>	<p>Videndeling i basisgrupperne.</p> <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p> <p>Basisgruppen præsenterer deres svar på de sygepleje-problemer, der er bearbejdet. I denne præsentation skal der lægges op til dialog med tilhørerne, fx via diskussions-spørgsmål Der skal inddrages nyere forsknings- og udviklingslitteratur. Den anden halvdel fungerer som feed-backgruppe</p>	<p>Der skal indgå viden fra alle fagområder.</p>

		Videndelingsmaterialet oplødes på BB Evaluering af proces og indhold	
PBL	Klinisk beslutningstagen i palliativ sygepleje		
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 4 PBL trin 1-5</p> <p>Åbning af scenarie i palliativ sygepleje.</p> <p>FOKUS Udledning af sygeplejefaglige problemstillinger, sygeplejeproblemer og læringskontrakt</p>	<p>På baggrund af scenariet udledes en række sygeplejefaglige problemstillinger til videre bearbejdelse. Problemstillingerne skal kunne bearbejdes med afsæt i og inddragelse af semestrets fagområder og læringsmål. Samlet set skal alle fagområderne på semestret indgå i PBL-forløbet</p> <p>Indvalg i mindre arbejdsgrupper som samarbejder om en af de udledte problemstillinger</p> <p>Drøftelse af mulige sygeplejeproblemer samt forslag til litteratur der kan belyse sygeplejeproblemerne</p> <p>Udarbejde læringskontrakt</p>	<p>Har læst pensum og orienteret sig i scenariet</p> <p>Semesterplanen for 2. semester Introduktionspjece til PBL</p> <p>Henricson, M., 2012, Forskningsprocessen: problem, formål og indledning/baggrund I: M. Henricson, red., Videnskabelig teori og metode – fra ide til eksamination. København, Munksgaard. Side 55-69.*</p> <p>DSR (4) 2017, Forskning: Rehabilitering og palliation skal ske samtidig (online) tilgængelig på: https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2017-4/forskning-rehabilitering-og-palliation-skal-ske-samtidig# Lokaliseret d. 4. september 2017.*</p>
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 5 PBL Trin 5-6</p> <p>FOKUS Præsentation og argumentation for de sygeplejefaglige problemstillinger mhp. klinisk beslutningstagen i palliativ sygepleje</p>	<p>Hver gruppe præsenterer en kort skriftlig (ca. 4800 anslag) og mundtlig argumentation for den valgte sygeplejefaglige problemstilling ud fra et patientologisk, curologisk og samfundsmæssigt perspektiv med afsæt i Toulmins argumentationsmodel og den fundne litteratur.</p> <p>Hver gruppe præsenterer og lægger op til dialog om: Hvem undersøger hvad og hvorfor i forhold til problemstillingerne? Hvor langt er I nået?</p>	<p>Guide til Harvard</p> <p>Rienecker, L. 2012. Den gode opgave. København: Samfundslitteratur (ny udgave i 2017)</p> <p>Birkler, J., 2005, Videnskabsteori – en grundbog. København: Munksgaard. Side 33 – 59.</p>

		<p>Hvilke udfordringer er I stødt på? Hvad er I blevet optaget af undervejs? Hvilken forskningsbaseret viden har i inddraget?</p> <p>Planlægning af videndeling – hvem og hvordan? Udarbejde feedback-kort</p>	
3 lektioner	<p>Basisgruppeundervisning 6 PBL Trin 7</p> <p>Lukning af PBL- forløb i den palliative sygepleje med videndeling.</p> <p>FOKUS Videndeling med feedback-grupper Evaluering</p> <p>Besvarelse af skriftlige survey</p>	<p>Videndeling i basisgrupperne.</p> <p>Innovation, teknologi eller simulation som valgfrit element</p> <p>Basisgruppen præsenterer deres svar på de sygepleje-problemer, der er bearbejdet. I denne præsentation skal der lægges op til dialog med tilhørerne, fx via diskussions-spørgsmål Der skal inddrages nyere forsknings- og udviklingslitteratur. Den anden halvdel fungerer som feed-backgruppe</p> <p>Videndelingsmaterialet oploades på BB Evaluering af proces og indhold. Udfylde survey.</p>	Der skal indgå viden fra alle fagområder.

6.1.9 Studievejledning

STUDIEVEJLEDNING			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
1 lektion	Introduktion til eksamen		

6.1. Tværprofessionelt forløb

Tværfprofessionelt forløb

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
14	Tværfprofessionelt forløb-placeres i uge 14	Indgå i et tværfprofessionelt forløb på UCSYD, i samarbejde med andre professionsuddannelser	

7. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den kliniske del af uddannelsen

I dette afsnit beskrives studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder i den kliniske del af uddannelsen.

7.1. Klinisk uddannelse

Den kliniske uddannelse i 2. semester kan foregå enten i primær- eller i sekundær regi.

Den kliniske undervisning tilrettelægges i et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionen og det kliniske undervisningssted, så rammer og vilkår for den studerendes læring i praksis bidrager til, at den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte

I den kliniske undervisning er den studerende i kliniske undervisningsforløb på godkendte kliniske undervisningssteder, hvor den studerende er i direkte kontakt med patienter/borgere. Den kliniske periode planlægges, så der skabes mulighed for en progression hos den studerende, i et fremmede læringsmiljø, der løbende sikrer og udvikler den kliniske sygeplejepraksis og som er inkluderende overfor den studerende.

Den studerende skal lære at håndtere sygeplejesituationer med autentiske kliniske problemstillinger og med tilegnelse af kliniske færdigheder og kompetencer, som er relevante i forhold til 2. semesters læringsudbytte: viden, færdigheder og kompetencer.

De kliniske vejledere har ansvaret for den kontinuerlige daglige kliniske undervisning og vejledning af studerende på det kliniske undervisningssted. Den kliniske vejleder har ansvaret for, at der udvælges konkrete situationer og patient/borger forløb, der gør det muligt for den studerende at arbejde målrettet mod opnåelse af læringsmålene for semesteret.

Klinisk undervisning kan uddeligeres til kollegaer og eventuelt andre faggrupper, når det er begrundet i et læringshensyn.

Den studerende lærer i et arbejdspladsrelateret praksisfællesskab, men hvor det kliniske undervisningssted tilbyder klinisk undervisning, som understøtter den studerendes mulighed for læring. Klinisk undervisning planlægges fortrinsvis inden for dagtimerne på hverdage, men kan afvige herfra når det begrundes i et læringsmæssigt perspektiv.

Den kliniske undervisning skal tilrettelægges med patient/borger som udgangspunkt og bør foregå i patient/borger nære situationer. Med mulighed for stigende kompleksitetsgrad, hvor mål for læringsudbytter inddrages.

7.2 Undervisnings og arbejdsformer i den kliniske undervisning

Der afholdes tre formaliserede studiesamtaler i klinikken. Den første studiesamtale afholdes i klinikens første uge, hvor der bl.a. sættes fokus på gensidige forventninger, klinikens muligheder og den studerendes læring i praksis samt kravene til de to obligatoriske studieaktiviteter.

Fokus i den anden og tredje studiesamtale er den studerendes læring, udvikling, trivsel og engagement samt forståelse for og identifikation af egne læreprocesser og udviklingsbehov, herunder drøftes den søgte og anvendte litteratur. På baggrund heraf udarbejder den studerende skriftlige refleksioner omhandlende forståelse for og identifikation af egne læreprocesser og udviklingsbehov.

Forud for studiesamtalen modtager den studerende en skriftlig feedback fra klinisk vejleder på den obligatoriske studieaktivitet.

Både den skriftlige feedback på det kliniske forløb i den obligatoriske studieaktivitet fra klinisk vejleder og den studerendes skriftlige refleksioner over egne læreprocesser og udviklingsbehov skal drøftes i studiesamtalen. Herefter udarbejder den studerende en skriftlig konklusion på baggrund af drøftelsen og med fokus på fremadrettede lærings- og udviklingsbehov. Konklusionen uploades i praktikportalen og godkendes af kliniske vejleder.

I den 3. og 7. kliniske uge foregår de obligatoriske studieaktiviteter med efterfølgende studiesamtale i den 4 og 8. kliniske uge.

I den 9. uge afholdes en mundtlig evalueringssamtale.

Uge 1 Forventningssamtale	Uge 2 Udvælge pt. til obligatorisk studieaktivitet	Uge 3 Obligatorisk studieaktivitet (stabilt forløb)	Uge 4 Skriftlig feedback på det kliniske forløb 2. studiesamtale	Uge 5
Uge 6 Udvælge pt. til obligatorisk studieaktivitet	Uge 7 Obligatorisk studieaktivitet (kompleks forløb)	Uge 8 Skriftlig feedback på det kliniske forløb 3. studiesamtale	Uge 9 Evalueringssamtale	

Modellen er en vejledende model for placering af diverser aktiviteter

For at tilgodese den studerendes individuelle læring i tilegnelsen af viden, praktiske færdigheder og kompetencer relateret til læringsmålene anvendes forskellige vejlednings- og undervisningsformer. Det kan være:

- instruktion, rådgivning, vejledning og refleksion i forhold til praktiske færdigheder
- mundtlig og skriftlig refleksion over kliniske plejesituationer med medstuderende og kliniske vejleder
- teoretiske oplæg og opgaver om kliniske problemstillinger
- planlagte studiesamtaler med klinisk vejleder

7.3 Deltagelses- og mødepligt samt studieaktivitet

Den studerende deltager aktivt i varetagelsen af sygepleje, i tæt samarbejde med klinisk vejleder og andre sygeplejersker/plejepersonale.

Den kliniske vejleder er ansvarlig for, at der udvælges konkrete situationer og patient/borger forløb, der gør det muligt for den studerende at arbejde målrettet mod opnåelse af læringsmålene for semesteret.

Den studerendes studieaktivitet og deltagelsespligt er i alle dele af den kliniske uddannelse tydeliggjort som mødepligt. Det attesteres i klinikken, at de studerende har opfyldt mødepligten, som udgør gennemsnitlig 30 timers tilstedeværelse pr. uge.

7.4 Indhold i de kliniske studier

Kliniske studier i sygeplejen

Klinisk beslutningstagen i stabile og komplekse sygepleje- og behandlingsforløb herunder;

- sygeplejerskens samspil med patient, borger og pårørende.
- en systematisk tilgang til at opstille mål, kommunikere, intervenere, evaluere og justere sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.

Læringsområder i klinisk beslutningstagen:

1. Rehabilitering i sygeplejen
2. Patientens/borgerens sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge i sygeplejen
3. Kommunikation og vejledning i sygeplejen
4. Etisk ansvar og kodeks i sygeplejen
5. Palliation i sygeplejen
6. Medicinhåndtering til patient/borger
7. Teknologi i sygeplejen
8. Tværprofessionelt forløb

Ad.1 Rehabilitering i sygeplejen

- Patientens/borgerens reaktioner og strategier/mestringer i bearbejdningen af sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge, samt sygeplejerskens interventioner i relation hertil.
- Patientens/borgerens oplevelse af patientrollen, herunder dennes livssyn, værdier og normer.
- Sygeplejerskens tværfaglige og tværsektorielle samarbejdspartnere, herunder interne samarbejdspartnere og at kende til egne- og andre faggruppers kompetence- og ansvarsområder.

Ad.2 Patienten/borgerens sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge i sygeplejen

- Observere og identificere grundlæggende fysiologiske og psykologiske behov.
- Observere og identificere afvigelser fra det normale, herunder patientens/borgerens aktivitetsniveau, bevidsthedsniveau, søvn og hvile, seksualitet, ernæringsbehov, kvalme, respiration, kredsløb, temperaturregulering, udskillelser, hud, væv og slimhinder.
- Skelne mellem akutte og kroniske patologiske tilstande, som påvirker patientens/borgerens behov for sygepleje.
- Sygeplejeinterventioner i relation til forebyggelse og sundhedsfremme.

Ad.3 Kommunikation og vejledning i sygeplejen

- Observere og identificere afvigelser fra det normale, herunder patientens/borgerens videns-, udviklings- og bevidsthedsniveau.

- Kan forstå og beskrive viden om målrettede kommunikative interventioner med involvering af patient, borger og pårørende med respekt for forskellighed.
- Har viden om den kommunikative betydning i forhold til dialog og relationsskabelse.
- Anvende situationsbestemt kommunikation, vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i en professionsfaglig tværprofessionel praksis.

Ad.4 Etisk ansvar og kodeks i sygeplejen

- Har viden om og kan beskrive viden om individuelle og etiske forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge.
- Har viden om sygeplejerskens virksomhedsområde og etiske ansvar, herunder indsigt i etisk kodeks for sygeplejen.

Ad.5 Palliation i sygeplejen

- Kan observere og identificere afvigelser fra det normale, herunder patientens/borgerens angst og smerte.
- Har viden om patientens/borgerens reaktioner i forhold til mestring, håb, håbløshed, livskvalitet og velvære.
- Har viden om patientens/borgerens reaktioner og strategier i bearbejdningen af sygdom, ulykke og forestående død, herunder involvering af pårørende.
- Tager hensyn til patientens/borgerens oplevelse af patientrollen, herunder dennes livssyn, værdier og normer.

Ad.6 Medicinhåndtering til patienten/borgeren

- Har viden om farmakologi i relation til patienten/borgeren i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.
- Kan forklare medicinhåndtering på udvalgte præparater.
- Kan observere virkninger og bivirkninger på udvalgte præparater.
- Har kendskab til klinisk uddannelsessteds retningslinjer/ instrukser.

Ad.7 Teknologi i sygeplejen

- Har viden om professionens anvendelse af teknologi i pleje og behandling.
- Kan anvende teknologier i planlægning og udførelse af pleje, omsorg og behandling.
- Kan anvende professionsrelevant teknologi, herunder informations- og kommunikationsteknologi i den relevante kontekst.
- Har viden om og kan anvende hjælpemidler ifm. ergonomi.

Ad.8 Tværprofessionele element

- Afvikles på UCSYD, fælles dage med andre professionsuddannelser.
- Placeres i uge 14 d.4 og 5 april

Der skal udarbejdes en litteraturliste svarende til ca 450 sider over anvendt litteratur inden for de 7 læringsområder, hvor hovedvægten er på litteratur svarende til 2. semesters pensum.

7.5 Obligatoriske studieaktiviteter i den kliniske undervisning

Den studerende udarbejder et *skriftligt materiale*, hvori den studerende, udfra klinisk beslutningstagen, reflekterer over udførte sygeplejefaglige interventioner i stabilt og komplekst pleje- og behandlingsforløb, ved at inddrage elementer fra sygeplejeprocessen.

Den kliniske vejleder udvælger i samarbejde med den studerende den/de patient/borger, som skal danne grundlag for refleksionen over den obligatoriske studieaktivitet i et/flere pleje/behandlingsforløb. Det kliniske forløbet kan strække sig over ca. 1 time med deltagelse af den kliniske vejleder og den studerende. Forud for forløbet drøftes relevante kliniske sygeplejefaglige problemstillinger.

Første obligatorisk studieaktivitet har fokus på elementer af stabile pleje/behandlingsforløb.

Anden obligatorisk studieaktivitet har fokus på elementer af komplekse pleje/behandlingsforløb.

De skriftlige obligatoriske studieaktiviteter uploades i PDF fil af den studerende i praktikportalen inden afvikling af anden og tredje studiesamtale.

Den kliniske vejleders skriftlige feedback på det kliniske forløb sendes inden afvikling af anden og tredje studiesamtale via mail i en PDF-fil til den studerende, der uploades i praktikportalen.

Produktkrav til det skriftlige materiale i første og anden obligatoriske studieaktivitet:

Både første og anden studieaktivitet kan udarbejdes efter Harvard- eller Vancouversystemet. Eksempler på referencehåndtering er tilgængelig på [bibliotekets hjemmeside](#).

Det skriftlige refleksions materiale skal være på maksimum 7200 anslag.

Der er følgende indhold til den studerendes skriftlige refleksion:

- Kan anvende klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden i samspil med patient og borger til systematisk at observere, vurdere, prioritere, evaluere og justere sygepleje på individ niveau og anvende sygeplejefaglige interventioner i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.
- Kan forklare medicinhåndtering i relation til den udvalgte borger/patient.
- Kan anvende elementer af vejledning af patient og borger.
- Indsigt i etisk kodeks for sygepleje.
- Kan anvende vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i en professionsfaglig tværprofessionel praksis.
- Kan anvende tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i klinisk beslutningstagen i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.
- Kan anvende teknologier i planlægning og udførelse af pleje, omsorg og behandling.
- Kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til semesterets tema.
- Kan udarbejde en referenceliste over anvendt litteratur

Feedback fra klinisk vejleder

Følgende feedbackspørgsmål danner udgangspunkt for den skriftlige feedback, som den studerende modtager på baggrund af det kliniske forløb.

Feedbacken indholder flg. områder:

- Samspillet mellem patienten/borgeren og den studerende.

- Hvorledes inddrog den studerende patientens/borgerens syn på egen situation?
- Hvorledes inddrog den studerende patienten/borgeren i plejen?
- Hvorledes planlagde, udførte, justerede og dokumenterede den studerende sin sygepleje ud fra sygeplejeprocessen?
- Hvorledes evaluerede den studerende den gennemførte sygepleje?
- Hvorledes indgik læringsmålene/udbytte for de kliniske studier på 2. semester?
- Hvorledes brugte/anvendte den studerende sygeplejeprocessen som systematisk tilgang i plejeforløbet af patienten/borgeren?
- Hvordan kan der arbejdes videre med en sygeplejefaglig problemstilling?

Gennemførelse

Når indholdet af den skriftlige obligatoriske studieaktivitet er uploadet i praktikportalen, og den efterfølgende studiesamtale er afviklet, godkendes den obligatoriske studieaktivitet i praktikportalen.

8 Evaluering af semesteret

Semesteret evalueres i overensstemmelse med UC SYDs kvalitetssikringssystem. Det indgår i den studerendes almindelige deltagelsespligt at medvirke ved evalueringer.

Følgende evalueringer foretages i den teoretiske del:

Semester evaluering via spørgeskema: På semesterets teoretiske del og inden mundtlig evaluering modtager de studerende et link til et spørgeskema, som skal besvares inden den mundtlige evaluering. Resultatopgørelser over de studerendes besvarelser genereres løbende som dokumentation for deltagelse i evalueringen.

Mundtlig evaluering/feedback med semesterets hold: Sidst på semesterets teoretiske del skema-lægges mundtlig evaluering af undervisningen på semesteret. Studerende og de semesteransvarlige undervisere deltager. Evalueringen inddrager resultatopgørelser fra semesterevalueringen, som derved kvalificeres. Særlige opmærksomhedspunkter for semesterets undervisning, der er præsenteret for de studerende ved semesterstart, inddrages ligeledes. De semesteransvarlige udarbejder et skriftligt notat fra evalueringen, som dokumentation.

Underviser evaluering: Efter den mundtlige evaluering og inden næste semester start evaluerer holdets undervisere semesteret. I undervisningsevalueringen inddrages resultater fra de studerendes evalueringer af undervisningen, samt undervisernes egen evaluering af semester forløbet. Underviser evalueringen dokumenteres i skriftlige anbefalinger for tilrettelæggelsen af semesteret fremover, herunder anbefalinger til særlige opmærksomhedspunkter for udvikling af undervisningen.

Følgende evalueringer foretages i den kliniske del:

På semesterets modtager den studerende et elektronisk spørgeskema til evaluering af det kliniske uddannelsesforløb. Den studerendes individuelle og anonyme evaluering skema medbringes til den mundtlige evalueringssamtale. Resultatopgørelser over de studerendes besvarelser genereres løbende som dokumentation for tendenser og forbedringspotentialer i semesteret.

9 Prøve

Individuel mundtlig teoretisk prøve. Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt 2. semesters eksterne prøve. Det er en forudsætning, at den studerende har gennemført den kliniske undervisning med tilstedeværelse 30 timer i gennemsnit pr. uge.

Derudover er der seks obligatoriske studieaktiviteter, som er en forudsætning for at gå til prøven, ellers mistes et prøveforsøg.

Prøveform

Individuel mundtlig prøve. Den studerende har de første 5 minutter til disposition til præsentation af en klinisk sygeplejefaglig problemstilling med udgangspunkt i en af de kliniske obligatoriske studieaktiviteter. Den studerende må medbringe skriftlige noter svarende til max 1 A4 side til eget brug. Herefter følger 20 minutters mundtlige eksamination ud fra prøvekriterierne. Den samlede prøvetid er 25 minutter.

Mundtlige prøvekriterier

I den mundtlige eksamination er der fokus på, at den studerende:

- Kan præsentere en klinisk sygeplejefaglig problemstilling med udgangspunkt i en af de kliniske obligatoriske studieaktiviteter.
- Kan identificere et sygeplejeproblem og herefter systematisk analysere med inddragelse af læringsområderne rehabilitering eller palliation.
- Kan redegøre for valgte sygeplejefaglige interventioner, som ses ud fra semesterets fagområder og med inddragelse af det valgfrie element; teknologi eller innovation.
- Kan reflektere over betydningen af samarbejde med såvel patienten/borgeren, de pårørende og andre fagpersoner.
- Kan forklare basale patologiske tilstande hos patienten/borgeren og de dertil hørende pleje- og observationsopgaver.
- Kan redegøre for sygepleje i forhold til patientens/borgerens ernæringsmæssige behov og diætetik.
- Kan inddrage praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden i relation til stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.

Bedømmelsesgrundlag

Den studerendes mundtlige præstation bedømmes ud fra prøvekriterierne, voteringen har en varighed på 10 minutter. Bestikket censor giver en kort tilbagemelding på karakteren. Der bedømmes på grundlag af semesterets tema, udvalgte mål for læringsudbytter og udvalgte fagområder med relevans for prøven.

Følgende fagområder har relevans for prøven:

Sygepleje
Anatomi og fysiologi
Sygdomslære
Ernæringslære/diætetik

Udvalgte mål for læringsudbytte som prøves

VIDEN

Den studerende:

- 1) har viden om og kan beskrive menneskets anatomi, fysiologi og patofysiologi til patienter og borgere i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.
- 2) har viden om og kan beskrive videnformer til systematisk at opstille mål, kommunikere, intervjue, evaluere og justere sygepleje til patienter og borgere i stabile og komplekse pleje- og behandlingsforløb.
- 3) har viden om og kan beskrive menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge.
- 4) kan forstå og beskrive viden om målrettede kommunikative interventioner med involvering af patient og borger og pårørende med respekt for forskellighed.
- 7) har viden om sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder relateret til individniveau.
- 8) har viden om enten forebyggelse, sundhedsfremme, rehabilitering eller palliation.
- 9) har viden om professionens anvendelse af teknologi og innovation i pleje og behandling.
- 13) har viden om den kommunikative betydning i forhold til dialog og relations skabelse.

FÆRDIGHEDER

Den studerende:

- 11) kan søge og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsviden relateret til semesterets tema.

KOMPETENCER

Den studerende kan:

- 11) påtage sig anvendelse af professionsrelevant teknologi, herunder informations- og kommunikationsteknologi i den relevante kontekst.

Bedømmelse

Prøven bedømmes eksternt efter 7-trins skalaen.

Andre forhold vedrørende prøven og prøvens afvikling

Se afsnit 14 i Studieordningen for Professionsbachelor i Sygepleje ved UCSYD. Institut for Sundhedsuddannelse.

Oversigtsplan for prøveforløb

Hold 17 C+D	Dato	Informationer hentes
Introduktion til mundlig eksternt prøve	Jf. skemavisning	
Offentliggørelse af tidsplan	Uge 25	Elektronisk via WISEflow
Mundtlig eksamination 25 minutter	Uge 26 onsdag og torsdag d. 27 og 28.juni .2018	Elektronisk via WISEflow
1. omprøve Mundtlig eksamination 25 minutter	Uge 35	Elektronisk via WISEflow
2. omprøve Mundtlig eksamination 25 minutter	Uge 4-2019	Elektronisk via WISEflow

10 Internationale tiltag

På UC SYD vil der være forskellige internationale studiemiljøer og aktiviteter. Disse internationale studiemiljøer og aktiviteter har til formål at fremme internationale- og interkulturelle kompetencer hos den studerende.

Internationaliseringen har to søjler. Den ene søjle er study abroad, som er mobiliteter/udvekslingsophold i uddannelsen, hvor man som studerende igennem et udvekslingsophold til et andet land, følger et forløb i teorien eller i klinikken svarende til uddannelsesindholdet i det pågældende semester. Den anden søjle er Internationalisation at Home (IaH), hvor der lægges vægt på undervisning og læring af kulturforståelse på hjeminstitutionen og hvor studerende ikke rejser ud.

Disse aktiviteter kan være motivationsskabende for studerende og medføre opnåelse af interkulturelle kompetencer. Eksempler på disse aktiviteter, som har fokus på at udvikle internationale studiemiljøer, kan være international week, summerschools, gæsteforelæsninger, men også deltagelse i internationaliseringen i undervisningsrummet. Selvom man ikke påtænker at rejse ud i verden, kan kompetencerne også udvikles på hjeminstitutionen.

Der er ikke mulighed for study abroad, som er mobiliteter/udvekslingsophold på 2. semester.